

Конєва Т. А.

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів і кредиту,

Нертик О. О.

студент 4 курсу факультету економічних наук

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

м. Миколаїв, Україна

Інвестиційна діяльність підприємств України

Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» інвестиційною діяльністю є придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів [1]. Прикладами інвестиційної діяльності підприємства є: придбання основних засобів, нематеріальних активів; купівля та продаж акцій (облігацій) інших компаній, держави, покладення грошових коштів на депозит. Інвестиційна діяльність, з одного боку, сприяє оновленню матеріальної бази, стимулює інноваційний розвиток суб'єкта господарювання, з іншого – забезпечує диверсифікацію функціонування та отримання додаткових доходів.

Проаналізуємо, тенденції інвестиційної діяльності підприємств України. За 5 останніх років спостерігається поступове збільшення обсягів капітальних інвестицій на рівні країни. Якщо у 2013 р. їхня сума становила 249873,4 млн грн, то у порівнянні з 2017 р. вона збільшилася на 79,5% і склала 448461,5 млн гривень [2]. Згідно з даними Державної служби статистики, основним джерелом капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств (69% від загального обсягу у 2017 р.). Суб'єкти господарювання намагаються збільшити обсяги, реконструювати, модернізувати свої необоротні матеріальні та нематеріальні активи для зменшення ступеню їхнього зносу. Динаміка зміни коефіцієнту зносу представлена в табл. 1.

**Таблиця 1 Знос основних засобів підприємств України
протягом 2013-2017 рр.**

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Коефіцієнт зносу, %	77,3	83,5	60,1	58,1	55,1

Джерело: складено на основі даних Державної служби статистики України [2]

Позитивна тенденція, на перший погляд, може бути дійсно пов'язана із зростанням обсягів капітальних інвестицій, але неможливо не враховувати той факт, що статистка не враховує тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя.

Фінансові інвестиції – це активи, які утримуються підприємством з метою отримання додаткового доходу з альтернативних, ніж основна діяльність, джерел. Це можуть бути отримані відсотки від депозитів, проценти та дивіденди від цінних паперів та прибуток від їхнього перепродажу. За допомогою фінансових інвестицій підприємство набуває право контролю та

участі в управлінні інших суб'єктів господарювання, а також підвищує власну ліквідність (табл. 2).

Таблиця 2 Роль фінансових інвестицій у діяльності підприємств України за 2013-2017 рр.

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Поточні фінансові інвестиції, млн грн	256432,4	249932,8	225269,6	189081,8	167440,7
Довгострокові фінансові інвестиції, млн грн	447181,1	469342,7	806295,4	889612,9	872238,8
Загальна сума фінансових інвестицій, млн грн	703613,5	719275,5	1031565	1078694,7	1039679,5
Частка фінансових інвестицій в активах, %	12,32%	12,01%	12,78%	10,80%	10,44%
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,077	0,078	0,073	0,057	0,063

Джерело: складено та розраховано на основі даних Державної служби статистики України [3]

Дані свідчать про те, що частка фінансових інвестицій у майні вітчизняних підприємств є незначною та в останні роки скорочується. Варто зазначити, що у структурі загальних фінансових інвестицій переважають довгострокові. Якщо у 2013 році довгострокові фінансові інвестиції були більші за поточні у 1,74 раза, то у 2017 р. – у 5,2 раза. Таким чином, підприємства України надають перевагу довгостроковим фінансовим інструментам і не розглядають поточні фінансові інвестиції як спосіб забезпечення їхньої платоспроможності. До речі, при нормативному значенні показника абсолютної ліквідності у 0,2-0,25, вітчизняні суб'єкти господарювання досягають рівня лише у 0,06-0,07, що загрожує їхній можливості негайно погасити свої поточні зобов'язання.

Окрім того, за аналізований період обсяги довгострокових фінансових інвестицій були більшими навіть за капітальні інвестиції (в 1,94 раза станом на кінець 2017 р.). Виявляється, що на даний момент, суб'єкти господарювання України у своїй інвестиційній діяльності роблять ставку не на капітальні вкладення, а на володіння корпоративними правами інших фірм, беруть участь у різноманітних спільних підприємствах, холдингах, статутних об'єднаннях на основі фінансової залежності учасників.

Список використаних джерел:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» / Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013, № 73/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
2. Вартість основних засобів у 2000-2017 рр. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
3. Показники балансу підприємств – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>